

Asia: VN/27273/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Espoon kaupunki, Kasvun ja oppimisen toimiala

Lausunto luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Espoon kaupungilta lausuntoa luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi B1-kielen vuosiviikkotuntimäärää kaikille yhteisen opetuksen osalta yhdellä vuosiviikkotunnilla, jolloin oppiaineen opetuksen vähimmäismäärä nousisi kuudesta seitsemään vuosiviikkotuntiin. Esityksessä ehdotetaan, että lisäys tehtäisiin kohdennetusti 7. vuosiluokalle siten, että 7. luokalla B1-kieltä tulisi opettaa kaksi vuosiviikkotuntia ja 8.–9. luokalla yhteensä kolme vuosiviikkotuntia. Lisäyksen johdosta myös perusopetusasetuksen vuosittaista kokonaistuntimäärää tulisi nostaa 7. vuosiluokalla yhdellä tunnilla. Muutosten esitetään tulevan voimaan 1.8.2024.

Espoon kaupunki on laatinut lausunnon yhteistyössä suomenkielisen ja ruotsinkielisen perusopetuksen kanssa. Espoo katsoo, että B1-kielen vuosiviikkotuntimäärän lisäys kaikille yhteisen opetuksen osalta yhdellä vuosiviikkotunnilla on erittäin hyvä. Espoossa on jo aikaisemmin tehty kuntakohtaisena päätöksenä lisäys B1-kielen valtioneuvoston asettamaan minimituntimäärään.

Valtakunnallinen linjaus asiassa lisää valtakunnallista yhdenvertaisuutta ja on tärkeää, että lisäykseen osoitetaan myös resurssi kaikkien oppilaiden opetukseen, koska myös B1-kielen opetuksesta vapautetuille pitää järjestää opetusta kyseisten oppituntien ajaksi, joten tuntijakoon lisättävän lisätunnin resurssi pitää varata kaikkien oppilaiden opetukseen.

Esityksen mukaan B1-kielen opetussuunnitelman perusteisiin tehtävien muutosten tavoitteena on, että useamman oppilaan osaaminen vahvistuisi toisessa kotimaisessa kielessä, ruotsissa ja suomessa ja vieraassa kielessä. Esityksen lapsivaikutuksissa todetaan, että uudistuksella ei ole tarkoitus nostaa oppilaisiin kohdistuvia vaatimuksia, vaan tarkoitus on tuoda enemmän aikaa opettamiseen ja oppimiseen.

Espoossa on useamman vuoden kokemus lisätuntien vaikutuksesta oppimiseen. Lisätunnit on hyödynnetty lisäaikana nykyisten tavoitteiden saavuttamiseen ja lisäaika koettu laajasti tarpeelliseksi oppiaineen tavoitteista suoriutumiseen. Espoossa nähdään erityisen tärkeänä, että oppilaisiin kohdistuvia vaatimuksia ei nostettaisi, vaan uudistamisella varmistettaisiin erilaisten oppijoiden suoriutuminen oppiaineen opinnoista. Lisätunti antaa mahdollisuuden monipuolistaa menetelmiä ja kerrata alakoulussa opittu niin, että mahdollisimman moni oppilas oppii hyvin. Tämä on erityisen tärkeää Suomeen muuttavien oppilaiden kohdalla, jotta mahdollisimman vähän olisi tarvetta opetuksesta vapauttamiseen. Oppilaiden kielen opintojen varmistaminen on merkityksellistä myös koko koulupolun näkökulmasta ajatellen jatko-opintoja sekä työelämää.

Esityksen mukaan vuosiluokan 7 B1-ruotsin opetussuunnitelman perusteita päivitettäessä on syytä kiinnittää erityistä huomiota vuosiluokkien 6 ja 7 väliseen siirtymään. Vuosiluokalla 6 B1-ruotsin opetusta ei välttämättä anna ruotsin kielen aineenopettaja, kun taas vuosiluokilla 7–9 opettajana on ruotsin kielen aineenopettaja. Tällöin 7. luokan alussa saattaa olla tarvetta kerrata 6. luokalla opittua.

Espoossa pidetään tärkeänä, että lisäys kohdentuu nimenomaan 7. vuosiluokalle esityksen mukaisesti. Kohdennus 7. vuosiluokalle tukisi myös siirtymää luokanopettajan antamasta opetuksesta aineenopettajan antamaan opetukseen. Yläkoulun alussa lisätunti kertaa alakoulussa opittua ja aineenopettaja voi varmistaa osaamisen tason ja antaa tukea oppimiseen tarpeen mukaan. Tasa-arvonäkökulmana esityksessä todetaan, että myös ammatilliseen koulutukseen suuntaavien tarpeet sekä poikia huomioivat opetustavat tulee huomioida kielen opetuksessa. Espoossa myös tätä ehdotusta pidetään hyvänä.

Ehdotuksen mukaan perusteiden päivitykset tehtäisiin keväällä 2023 ja opetuksen järjestäjien tulisi päivittää paikalliset opetussuunnitelmat niin, että ne tulisivat voimaan 1.8.2024.

Espoo pitää esitettyä aikataulua hyvänä. Espoossa nähdään tärkeänä, että opetuksen järjestäjälle jää aikaa yksi lukuvuosi muutosten tekemiseen. Opetussuunnitelman muutosten tekeminen

paikallisesti, niin että opettajien, oppilaiden ja huoltajien sekä muiden asiantuntijoiden on mahdollista osallistua, vaatii riittävästi aikaa. Opetussuunnitelman toimeenpanossa osallistuminen mahdollistaa yhteisen ymmärryksen kehittymisen ja vahvistaa sitoutumista muutokseen.

Keskeisimmät asiat Espoon lausunnosta ovat seuraavat:

- Espoo pitää esitystä tuntimäärän nostosta hyvänä
- Espoo katsoo, että tunti tulisi kohdentaa vuosiluokalle 7
- Espoo toivoo, ettei oppiaineen tavoitteita nosteta, vaan oppilaille annetaan enemmän aikaa opiskella ainetta monipuolisilla menetelmin
- Espoo pitää tärkeänä, että valtio takaa riittävät resurssit opetuksen järjestämiseksi. Hallitus on sitoutunut kompensoimaan kunnille kaikki sellaiset uudistukset, jotka tuottavat lisää kustannuksia.
- Espoo arvostaa sitä, että opetussuunnitelman muutoksiin paikallisella tasolla on varattu aikaa

Liittäkää oheen max. 1 sivun tiivistelmä lausunnostanne.

Keskeisimmät asiat Espoon lausunnosta ovat seuraavat:

- Espoo pitää esitystä tuntimäärän nostosta hyvänä
- Espoo katsoo, että tunti tulisi kohdentaa vuosiluokalle 7
- Espoo toivoo, ettei oppiaineen tavoitteita nosteta, vaan oppilaille annetaan enemmän aikaa opiskella ainetta monipuolisilla menetelmin
- Espoo pitää tärkeänä, että valtio takaa riittävät resurssit opetuksen järjestämiseksi. Hallitus on sitoutunut kompensoimaan kunnille kaikki sellaiset uudistukset, jotka tuottavat lisää kustannuksia.
- Espoo arvostaa sitä, että opetussuunnitelman muutoksiin paikallisella tasolla on varattu aikaa

Plosila Riina
Espoon kaupunki, kasvun ja oppimisen toimiala